

Вітаємо ювіляра

**НЕ ФІНІШ,
А НОВИЙ ЕТАП!**
(В. А. Головеньку – 60⁺)

Кремезна статура, колоритні козацькі вуса і незмінні іскорки добродушності в очах – це лише перша, яка впадає у вічі, але аж ніяк не єдина ознака неординарності Валерія Антоновича ГОЛОВЕНЬКА як особистості. Він – так само примітна і "кремезна" постать у сфері суспільних наук: знаний не лише в Україні, а й за рубезем як наполегливий і доскіпливий історик, соціолог і політолог, а особливо ж – глибокий дослідник і знавець проблем молоді, молодіжного руху, державної молодіжної політики, ролі та механізмів функціонування громадських організацій, розбудови громадянського суспільства. Він опублікував близько 160 наукових робіт, у тому числі 2 – окремими книжками ("Український молодіжний рух у XX столітті (історико-політологічний аналіз основних періодів", 1997 р.; "Український молодіжний рух: історія та сьогодення", 1994 р. (у співавторстві з О.А. Корнієвським), решта ж – це, як правило, ваговиті розділи в колективних монографіях та статті в авторитетних наукових журналах і збірниках України, а також у Москві.

Уся науково-дослідницька діяльність В.А. Головенька має одну яскраво виражену особливість: заглибленість у вир сучасного життя. Це дуже непросто – з потоку фактів і подій вичленили тенденцію, розпізнати закономірність, передбачити наслідки, виробити зважені висновки, надати переконливо обґрунтовані рекомендації на день прийдешній. Валерій Антонович уміє це робити надзвичайно відповідально й скрупульозно. Тож результати його досліджень незмінно фігурують у всіх 14 на даний час виданих щорічних доповідях Президентові України, Верховній Раді України, Кабінетові Міністрів України про становище української молоді та її різних категорій, він був співкерівником авторських колективів шести з них. Як історик він неодмінно дошукується "зв'язку часів" у подіях і явищах сучасності. При цьому йому не бракує зваженості й розважливості в їх оцінці. Цікаво, що головним героєм його найпершого наукового твору – дипломної роботи в університеті був Нестор Махно і така незвичайна його

доля. Після закінчення (з відзнакою!) історичного факультету КДУ ім. Т.Г. Шевченка одразу був "мобілізований" на комсомольську роботу. Довготривала і сумлінна робота в комсомолі (зокрема, майже десять років "колесив" по Україні й по інших республіках керівником агітпоїзда "Комсомолец України") не зробила з нього ні догматика й "начотчика", ні заповзятливого пристосуванця в час перемін. І зовсім не випадково в його науковому доробку з'явилися такі праці, як розділ у збірнику "Комсомол в період сталінських репресій"; "Чорні роки комсомолу України"; ґрунтовна стаття "Молодіжний рух діаспори". Його обізнаність в історії й ідейних течіях молодіжних рухів привернув увагу навіть очільників скаутського руху: Валерій Антонович на запрошення Регіонального скаутського комітету Євразії майже десять років був його науковим консультантом, підтвердивши й там свою особливу рису характеру: все, за що взявся, робити сумлінно, відповідально, так, щоб дійти до суті і сенсу справи.

Про характер і ставлення В.А. Головенька до своїх обов'язків, до роботи красномовно свідчить одна деталь: йому добиратися до роботи доволі не близько, але ще за десять-п'ятнадцять чи хоча б за п'ять хвилин до початку робочого дня він уже на місці. Така чіткість у нього – не "показуха". А життєве правило.

У колективі відділу моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій ІЕП НАН України і в УІСД ім. Олександра Яременка, в якому Валерій Антонович (коли ця громадська організація ще була державним інститутом) пройшов становлення і утвердження як науковець і організатор наукової роботи, його знають і глибоко поважають, крім усього іншого, як людину винятково добру й щедрю – і душевно, і в ситуації, коли комусь потрібно допомогти не лише добрим словом, а й ділом, матеріально.

60-річчя в житті чоловіків ще з радянських часів – особлива, рубіжна дата. Народився В.А. Головенько в кінці грудня 1952 р., але мама з найкращих міркувань записала його на 1 січня 1953 р. Проблемними виявилися не лише відзначення дня народження, а й вихід на пенсію. До наближення "фінішної" дати Валерій Антонович поставився вельми філософськи і з гумором: запустив у своєму комп'ютері програму, яка відлічувала йому допенсійні дні. Однак наш парламент підніс сюрприз: вніс зміни до пенсійного законодавства, додавши таким чином усім 60-річним, народженим починаючи з 1 січня 1953 р., ще півроку трудових звершень. Звідси й з'явилися у заголовку нашого ювілейного панегірика цифра **60***...

Першого липня 2013 р. Валерій Антонович закреслить уже в настінному спеціальному календарі зворотного відліку останню дату... І нахваляється стати таким же сумлінним пенсіонером, як і був працівником.

Ми йому не віримо. Так, він переходить в інший соціальний стан, набуває нового статусу. Але його інтелект, потужний розум, багатий життєвий досвід не дадуть йому спокійно лежати на канапі чи безцільно "плавати" у віртуальному комп'ютерному просторі. Дорогий і шановний Валерію Антоновичу! Сурми життя неодмінно покличуть Вас до діла! І місце в строю Вам завжди знайдеться. Колеги і друзі розраховують на Вас!

Із щирими вітаннями і найкращими побажаннями

*Колективи відділу моніторингових досліджень
соціально-економічних трансформацій ІЕП НАН України,
Українського інституту соціальних досліджень
ім. Олександра Яременка,
редколегія і редакція наукового журналу
"Український соціум"*